

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 4 Μαΐου 2022

ΠΡΟΣ : τον Υπουργό Δικαιοσύνης κ. Κωνσταντίνο Τσιάρα

**Θέμα : «Υιοθέτηση της ειδικής ποινής της αορίστου ασφαλιστικής κρατήσεως
κατά τις προβλέψεις του ΕΛΑΔ»**

Με την ψήφιση του Ν. 4855/2021 ορθώς η μόνη προβλεπόμενη ποινή για πράξεις ιδιαίτερας απαξίας, όπως η ανθρωποκτονία εκ προθέσεως, ο βιασμός σε βάρος ανηλίκου, ο ομαδικός βιασμός και η εσχάτη προδοσία είναι η ισόβιος κάθειρξη. Περαιτέρω, με την τροποποίηση του αρθ.105B, καταδικασθέντες για σοβαρά αδικήματα επιτρέπεται πλέον, να αποφυλακιστούν μόνον μετά έκτιση των 4/5 της ποινής. Ως εκ τούτου, οι καταδικαζόμενοι σε ισόβιο κάθειρξη εκτίουν πραγματικώς 18 έτη και οι σε πολλαπλώς ισόβιο 25 έτη.

Είναι γνωστόν όμως, ότι υπάρχουν βαρείες διαταραχές της προσωπικότητας, που, χωρίς να προκαλούν επ' ουδενί οιαδήποτε μείωση της δικαιοπρακτικής ικανότητας και του καταλογισμού, προδιαθέτουν σε εξαιρετικά ειδεχθείς πράξεις κατά της γενετησίας ελευθερίας και της ζωής, ιδίως εις βάρος ανηλίκων. Ως εκ της ιδιοσυγκρασιακής φύσεως της η εγκληματική αυτή παραβατικότητας παρουσιάζει εξαιρετικά μικρά πιθανότητα σωφρονισμού, δηλαδή εξαιρετικά υψηλά ποσοστά υποτροπής. Δυστυχώς μετά και παρά την εκτέλεση βαρέων ποινών η επανάληψη ειδεχθών εγκλημάτων (βιασμοί και φόννοι, ιδίως κατά ανηλίκων) από ορισμένους εγκληματίες, ιδίως νεαράς έως μέσης ηλικίας, μετά την απόλυση τους είναι εξαιρετικά πιθανή.

Προς αντιμετώπιση αυτού του φαινομένου έχει εισαχθεί σε ορισμένες χώρες (πχ Γερμανία, Αυστρία, Δανία, Σλοβακία, Ελβετία, Ιταλία) ο θεσμός της «ασφαλιστικής κρατήσεως» (Sicherungsverwahrung) ή (πχ Νέα Ζηλανδία) της «προληπτικής κρατήσεως» (preventive detention). Σε αντίθεση με την χρονικώς σαφώς περιγεγραμμένη στέρηση της ελευθερίας ως συνέπεια συγκεκριμένης ενοχής, η «ασφαλιστική κράτηση» προκαλείται

αποκλειστικώς από την εκτίμηση του Δικαστηρίου για την εξαιρετική επικινδυνότητα επαναλήψεως των ειδεχθών πράξεων, που στοιχειοθετούν την αρχική καταδίκη. Αφορά εγκληματούντες εν πλήρη καταλογισμό, είναι αορίστου διαρκείας και έπεται μιας ποινής συνήθους συγκεκριμένης καθείρξεως. Η επικινδυνότης του καταδικασθέντος επανελέγχεται σε τακτά χρονικά διαστήματα και η απόλυση του εξαρτάται από την απόφαση των ειδικών εκτιμητών. Εκτελείται σε ειδικούς χώρους κρατήσεως (είτε ειδικές πτέρυγες των συνήθων καταστημάτων) και υπό ευνοϊκότερες των συνήθων συνθήκες.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην σχετική του απόφαση από Δεκεμβρίου 2009 εκτίμησε ότι η ασφαλιστική κράτηση για εξαιρετικά επικίνδυνους υποτροπής εγκληματίες, που δεν νοσούν ψυχικά, είναι απολύτως σύμφωνος με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Το Δικαστήριο εκτίμησε, ότι εν προκειμένω η ειδική αυτή ποινή έχει αποκλειστικώς προληπτικό χαρακτήρα και η επιβολή της δεν υπηρετεί γενικώς και αορίστως το «γενικό καλό» αλλά συγκεκριμένως προφυλάσσει κάθε ένα πιθανό μελλοντικό θύμα. Πάντοτε βεβαίως πρέπει να πληρούνται οι απαραίτητες προϋποθέσεις, που ετέθησαν λεπτομερέστερα και από το Γερμανικό Συνταγματικό Δικαστήριο (2011):

- να επιβάλλεται ως συνεπομένη συγκεκριμένης καταδίκης,
- να εκτελείται υπό ειδικές συνθήκες και
- η ανάγκη συνεχίσεως της να εκτιμάται με συγκεκριμένα κριτήρια σε συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα.

Ως εκ τούτων ερωτάται ο κ. Υπουργός εάν είναι στις προθέσεις της Κυβερνήσεως προς αποτροπή υποτροπής εξαιρετικώς ειδεχθών εγκλημάτων η υιοθέτηση της ειδικής ποινής της αορίστου ασφαλιστικής κρατήσεως κατά τις προβλέψεις του ΕΛΑΔ

Ο ερωτών Βουλευτής

Δημήτριος Βαρτζόπουλος